

Strategjia e çmimeve

Marketing Strategy– O.C. Ferrell & Michael D. Hartiline

5th Edition

Prill 2015

Ligjëruesi: Prof.ass.dr.Shaip Bytyçi

Çmimi mund te jete ? ?

2

- Qiraja për shfrytëzimin e banesës
- Bileta për udhëtim me aeroplan
- 👍 Kuponi I shërbimit për blerjen e materiale
- 👍 Pagesë shkollimi
- 👍 Taksë komunale për nxjerrjen e dokumenti
- 👍 Ryshfet - Bakshishi për sjelljen e mire të kamerierit
- 👍 Rrogë- pagat mujore apo medijtjet
- 👍 Interes-Kamata për shfrytëzimin e kredisë
- 👍 Kësti mujor i pagese se kredise
- 👍 Tatimi
- 👍 Përqindje, etj

*Ç'ka kuptoni me çmim të
mallit ?*

Çeshte çmimi?

- ***Çmimi paraqet sasinë e parasë
qe jepet për blerjen e një produkti.***

Çmimi është elementi i marketingut miks që «prodhon të ardhura», elementët e tjerë «prodhojnë kosto».

HAPAT E POLITIKËS SË ÇMIMIT

1. Përzgjedhja e objektives së politikës së çmimeve

2. Përcaktimi i kërkesës

3. Parashikimi i kostove

4. Analiza e kostove të konkurrencës, çmimeve dhe ofertës

5. Përzgjedhja e metodës së çmimit

6. Caktimi i çmimit final

PERZGJEDHJA E METODËS SË ÇMIMIT

3 K të njohura si:

- ➔ kërkesa kohore e konsumatorit,
- ➔ kostoja dhe
- ➔ konkurrenca me çmimin e saj

paraqesin konsideratat kryesore të cilat mirren parasysh në caktimin e çmimeve

Çmimi i lartë

Nuk ka kërkesë të mundshme në këtë çmim

Çmimi maksimal

- Vlerësimi veçorive të produktit nga konsumatori
- Pika orientuese
- Kostot
- Çmimet e konkurrencës dhe çmimet e zëvendësuesve

Çmimi dysheme

Çmimi i ultë

Nuk ka profit të mundshëm në këtë çmim

Objektivat e Politikës së çmimeve

- Sigurimi i ekzistencës,
- Maksimizimi i fitimit,
- Rritja e pjesëmarrjes në treg ($Q_p=?$)
- Kthimi i investimeve (ROI),
- Pushtimi dhe zhvillimi i tregjeve,
- Krijimit të reputacionit,
- 4P (Zhvillimi i produkteve të reja,.....)

ADAPTIMI I STRATEGJISË SË ÇMIMIT

- ➔ Ndërmarrjet zakonisht nuk caktojnë çmim të njëjtë, por strukturë çmimesh të cilat marrin parasysh strategjitë e:
  - ▶ Çmimeve gjeografike
  - ▶ Zbritjeve dhe lejimeve në çmime
  - ▶ Çmimeve promovuese
  - ▶ Çmimeve diferencuese
  - ▶ Çmimeve të miksit të produkteve

ADAPTIMI I STRATEGJISE SE ÇMIMIT

Çmimet gjeografike

- ➔ Në çmimet gjeografike, ndërmarrjet vendosin si të caktojnë çmimet për konsumatorët e ndryshëm në vendet e ndryshme
- ➔ Çështje tjetër është pagesa. Shumica e blerësve dëshirojnë të ofrojnë kompensime si formë të pagesës – kompensim i njohur si këmbim tregtar
- ➔ 15-25% e tregtisë botërore përbëhet nga këmbimi tregtar dhe bëhet në disa forma si:
  - ▶ Tramp (barter) – (këmbim i drejtpërdrejtë i mallrave pa ndërmjetësues)
  - ▶ Marrëveshje kompensimi – (pjesërisht në para dhe pjesërisht me produkte)
  - ▶ Marrëveshje riblerëse (buyback) – (shitet makineria dhe pranohen produktet e prodhuara si pjesë e pagesës) dhe
  - ▶ *Offset* – (shitësi pranon pagesën në kesh, por pajtohet të shpenzoj pjesën më të madhe të parave në vendin në të cilin ka tregtuar. PepsiCo.

ADAPTIMI I STRATEGJISE SE ÇMIMIT

Zbritjet dhe lejimet në çmime

- ➔ Skonto (Konditat e pagesës nënkuptojnë: “nëse pagesa kryhet brenda 7 ditëve do të keni skonto prej 2%”)
- ➔ Zbritjet në sasi (10 € për njësi deri në 100 copë të blera, 9 € për 100 ose më shumë copë të blera)
- ➔ Zbritjet tregtare - (ofrohet nga prodhuesi për shpërndarësit)
- ➔ Zbritjet sezonale- (zbritje në çmim për blerësit jashtë sezonit. Hotelet, Avio-Kompanitë, etj)
- ➔ Zbritjet e veçanta (allowance)- (këmbim produktesh – produkti i vjetër për produktin e ri, p.sh. Dacia në shitjen e veturave të reja)

ADAPTIMI I STRATEGJISE SE ÇMIMIT

Çmimet promovuese

➡ Ndërmarrjet mund të përdorin teknika të ndryshme të çmimeve promovuese për të stimuluar blerjen e hershme:

- ▶ Zbritjet në produktet kryesore – (me qëllim të stimulimit të shitjes së produkteve tjera)
- ▶ Zbritjet në periudha apo ngjarje të veçanta–
- ▶ Ulje në çmim– (prodhuesit e veturave, auto sallonet, etj)
- ▶ Financime me interes të ulët apo pa interes-
- ▶ Kushte në periudhë afatgjate (banesat)
- ▶ Zbritjet psikologjike (ishte 300, tani 299 apo 9,99).

ADAPTIMI I STRATEGJISE SE ÇMIMIT

Çmimet diferencuese - variabile

- ➔ Çmimet diferencuese apo diskriminuese ndodhin kur ndërmarrjet shesin produktin e njejtë në dy apo më shumë çmime e që nuk reflektojnë dallime proporcionale në kosto
- ➔ Shitësit mund të caktojnë çmime të ndryshme për kategori të ndryshme të blerësve si:
  - ▶ Çmimet të bazuara në segmentin e konsumatorëve – (muzeumet kanë çmime tjera për studentë)
  - ▶ Çmimet sipas formës së produktit– (verzionet e ndryshme kanë çmime të ndryshme por jo proporcionalisht me koston.)

ADAPTIMI I STRATEGJISE SE ÇMIMIT

Çmimet diferencuese - variabile

- Çmimet të bazuara në imazh— (parfumi i njëjtë në shishe dhe markë të ndryshme)
- Çmimet sipas kanalit të tregtimit – (çmim ndryshe nëse produkti blihet në restorant, dyqan apo nga makina automatike)
- Çmimet sipas lokacionit— (produkti i njëjtë ka çmim të ndryshëm varësisht prej lokacionit. P.sh. teatrot)
- Çmimet sipas kohës – (sezona, dita, ora. P.sh. Tarifat për energji elektrike, avio-kompanitë çmime më të lira në moment të fundit për kapacitetin e pa-shitur). Kosova mund të jetë rast ndryshe.

□ Rabatet komulative dhe jokomulative

□ Rabatet tregtare (mbulimi i shpenzimeve) dhe funksionale (per kryerjen e puneve rreth shperndarjes)

□ Rabati i sasise

□ Super rabati

ADAPTIMI I STRATEGJISE SE ÇMIMIT

Çmimet e miksit të produkteve

Dallojmë 6 rrethana të miksit të produkteve:

- Çmimet e linjës së produktit – shumica e prodhuesve përdorin pika referuese të çmimeve për të dalluar produktet e në linjën e tyre si p.sh për kostume 200, 400 dhe 600 €)
- Çmimet për karakteristikat shtesë - veturat dhe opsionet shtesë
- Çmimet për produktet e varura - disa produkte kërkojnë përdorimin e pjesëve të varura. P.sh. Në industrinë e brisqeve, Gillete apo Makinave bujqesore pajisjet e rënda dhe pjesët shtesë.
- Çmimet dy pjesëshe – çmimi fiks + çmimi i përdorimit shtesë. P.sh. Telekom
- Çmimet e llogaritjes së nën-produkteve – prodhimi i të mirave të caktuara rezulton edhe me përfitimin e nën-produkteve, të cilave mund tu vihen çmimet varësisht prej vlerës së tyre
- Çmimet për pako të produkteve – bileta një vjeçare për teatër

Elasticiteti çmimor i kërkesës

- Elasticiteti i çmimit të kërkesës paraqet ndryshimin e kërkesës (sasia e shitur për një produkt të caktuar) që vjen si rezultat i ndryshimeve në çmime

$$E_{\text{çk}} = \frac{\frac{Q_1 - Q_0}{Q_0}}{\frac{\text{Ç}_1 - \text{Ç}_0}{\text{Ç}_0}} = \frac{\text{ndryshimi relativ i shitjes}}{\text{ndryshimi relativ i çmimit}}$$

Ku:

Q_0 - Sasia e shitur para ndryshimit të çmimit

Q_1 - Sasia e shitur pas ndryshimit të çmimit

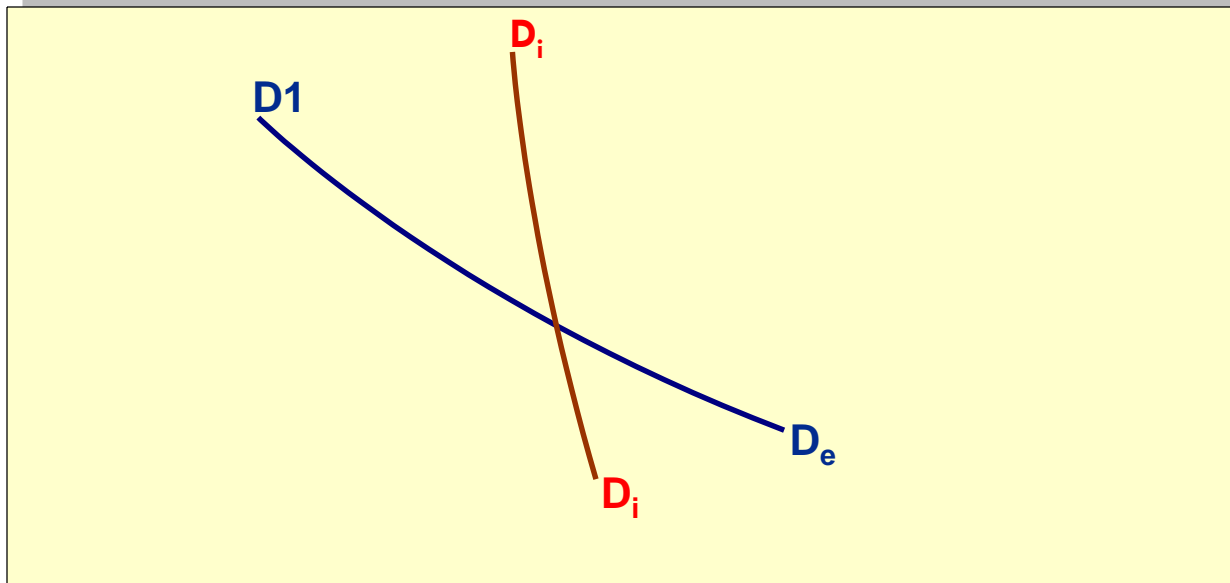
Ç_0 - Çmimi i parë

Ç_1 - Çmimi i ri

$$\text{Elasticiteti i çmimit të kërkesës} = \frac{\text{Ndryshimi i sasisë në \%}}{\text{Ndryshimi i çmimit në \%}} \times 100$$

Elasticiteti çmimor i kërkesës

Cmimi /njesi

Kerkesa - sasia

D1 : kerkesa eshte elastike- zvogelimi i vogel i cmimit shkakton ndryshim te madh te kerkeses.

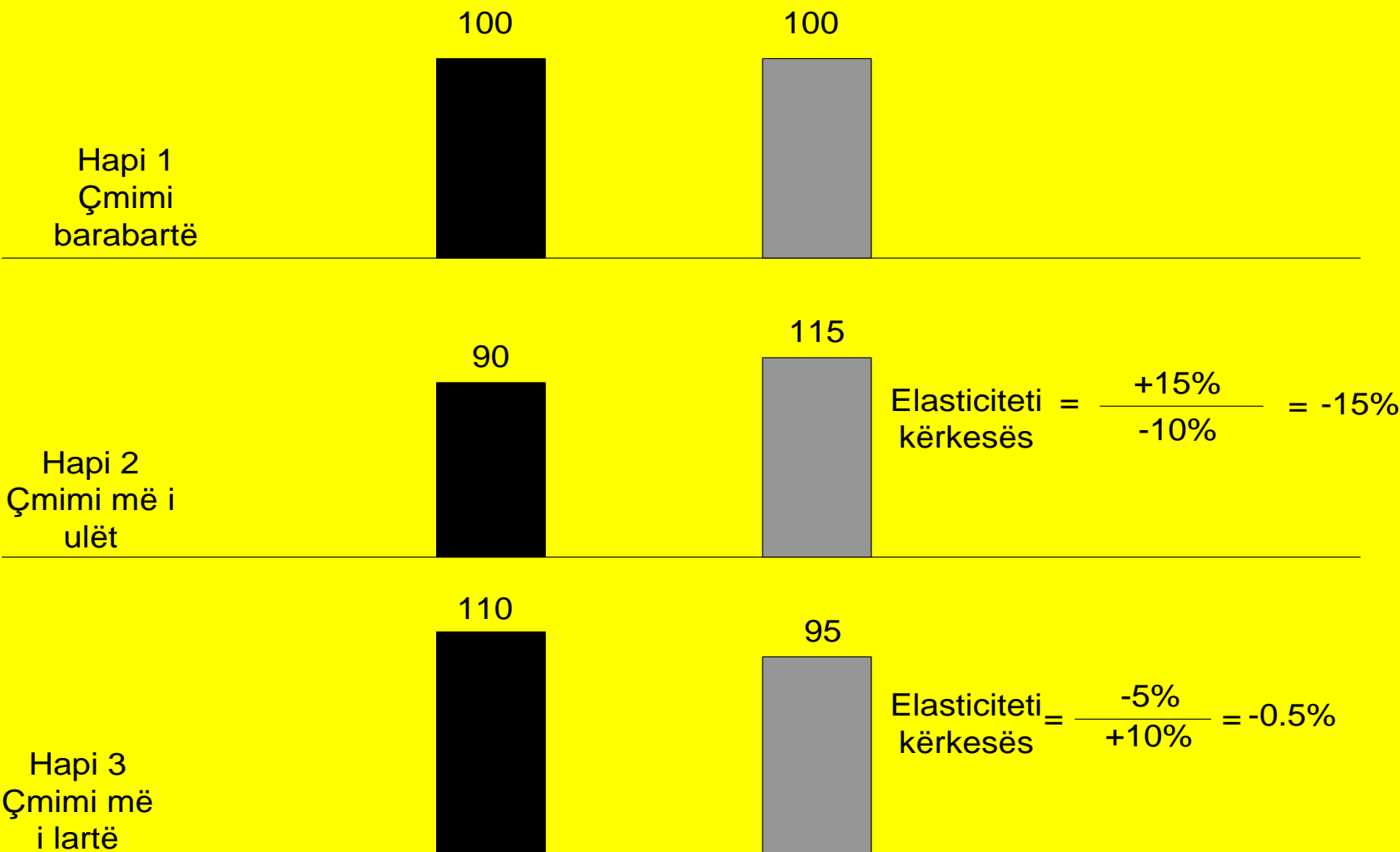
Di : Kekresa eshte joelastike – ndryshimi i madh i cmimit do te kete nje ndryshim te vogel te kerkeses

Elasticiteti i kërkesës nga ndryshimi në çmim

Çmimi përkatës

Vëllimi i shitjeve (për njësi)

Detyre

18.

Supozo se një ndermarrje ka shitur një produkt për gjatë një muaji sipas çmimit 100 €/njësi dhe ka shitur gjithsej 10.000 produkte. Në muajin vijues, për shtuar shitjen ndermarrja ka zbritur çmimin e produkteve në 80 € dhe ka shitur gjithsej 16.000 produkte.

a) Përllogarit koeficientin e elasticitetit çmimor të kërkesës

b) Shpjego çfarë do të thotë koeficienti që keni llogaritur,

c) Trego se a arsyetohet veprimi strategjik i uljes së çmimit në këtë rast?

a. $E_{ck} = \Delta Q / Q_0 // \Delta \zeta / \zeta_0 = (Q_1 - Q_0) / Q_0 / (\zeta_1 - \zeta_0) / \zeta_0 = -2$

b. $E_{ck} > 1$ kërkesa është elastike me ndryshimin e vogël të çmimit ndryshon sasia e kërkuar

c. $80 \times 6000 = 480000$

$60 \times 9000 = 540000$ Me uljen e çmimit rritet sasia e shitur, mirpo rriten edhe të ardhurat

$$\text{Elasticiteti i çmimit të kërkesës} = \frac{\text{Ndryshimi i sasisë në \%}}{\text{Ndryshimi i çmimit në \%}} \times 100$$

Nga se varet elasticiteti i çmimeve?

Përgjithësisht kërkesa do të jetë më pak elastike kur:

- *Nuk ka as zëvendësues, as konkurrencë.*
- *Blerësit nuk bëjnë shumë kujdes kundrejt çmimit.*
- *Blerësit ndryshojnë më ngadalë traditat e tyre.*
- *Përdorin çmimin si tregues të cilësisë.*

* Kërkesa inverze.

Llojet e shpenzimeve

Shp. Fikses

Rrogat e garantuara
Qirraja
Amortizimi

Shp. Variable

Lenda e pare
Rryma

Shp. Totale

Metodat e formimit te çmimeve

- A. Metoda e shpenzimeve plus marzha;
- B. Metoda e normës se rendimentit ne mjetet e angazhuara;
- C. Metoda e pikës se rentabilitetit;
- D. Metoda margjinale;
- E. Metoda e bazuar ne oferte dhe kërkesë dhe
- F. Metoda ne baze te çmimit te tregut.

Metoda e kostos + fitimi (marzha)

- Çmimi i shitjes duhet, të paktën, të mbulojë koston e përgjithshme për njësi prodhimi. Ajo bazohet në caktimin e çmimit duke u nisur nga një *koeficient marke (marzh) standard* që llogaritet si raport i çmimeve të shitjes me çmimin e blerjes. Pra:

$$K_m = \frac{P_{sh}}{P_b}$$

ku:

$$M = \frac{(P_{sh} - P_b) * 100}{P_{sh}}$$

- - K_m - koeficienti i markës,
- - P_{sh} - çmimi i shitjes,
- - P_b - çmimi i blerjes.
- Kështu, një bizhuter mund të blejë një produkt 1000 lekë për ta rishitur me 2000 lekë, d.m.th. koeficienti i markës është 2. Ndërsa marzhi do të llogaritet me formulën:

Formimi i çmimit i bazuar në shpenzimet e prodhimit + fitimi

23

Sasia e prodhimit	Shpen. fikse	Shp. variabile	Shp. gjithmb	Shpenz. marginale	Shpen.mes. fikse	Shppen.mesat. variab	Shpen.mesatare gjithembarshme
0	300	0	300	-	Pakufi	0	Pakufi
1	300	55	355	55	300	55	355
2	300	80	380	25	150	40	190
3	300	100	400	20	100	33.33	133.33
4	300	114	414	14	75	28.5	103.50
5	300	125	425	11	60	25	85
6	300	142	442	17	50	23.67	73.67
7	300	165	465	23	42.86	23.57	66.43
8	300	220	520	55	37.50	27.5	65
9	300	306	606	86	33.33	34	67.33
10	300	420	720	114	30	42	72

$$\text{SHGJ} = \text{SHF} + \text{SHV}$$

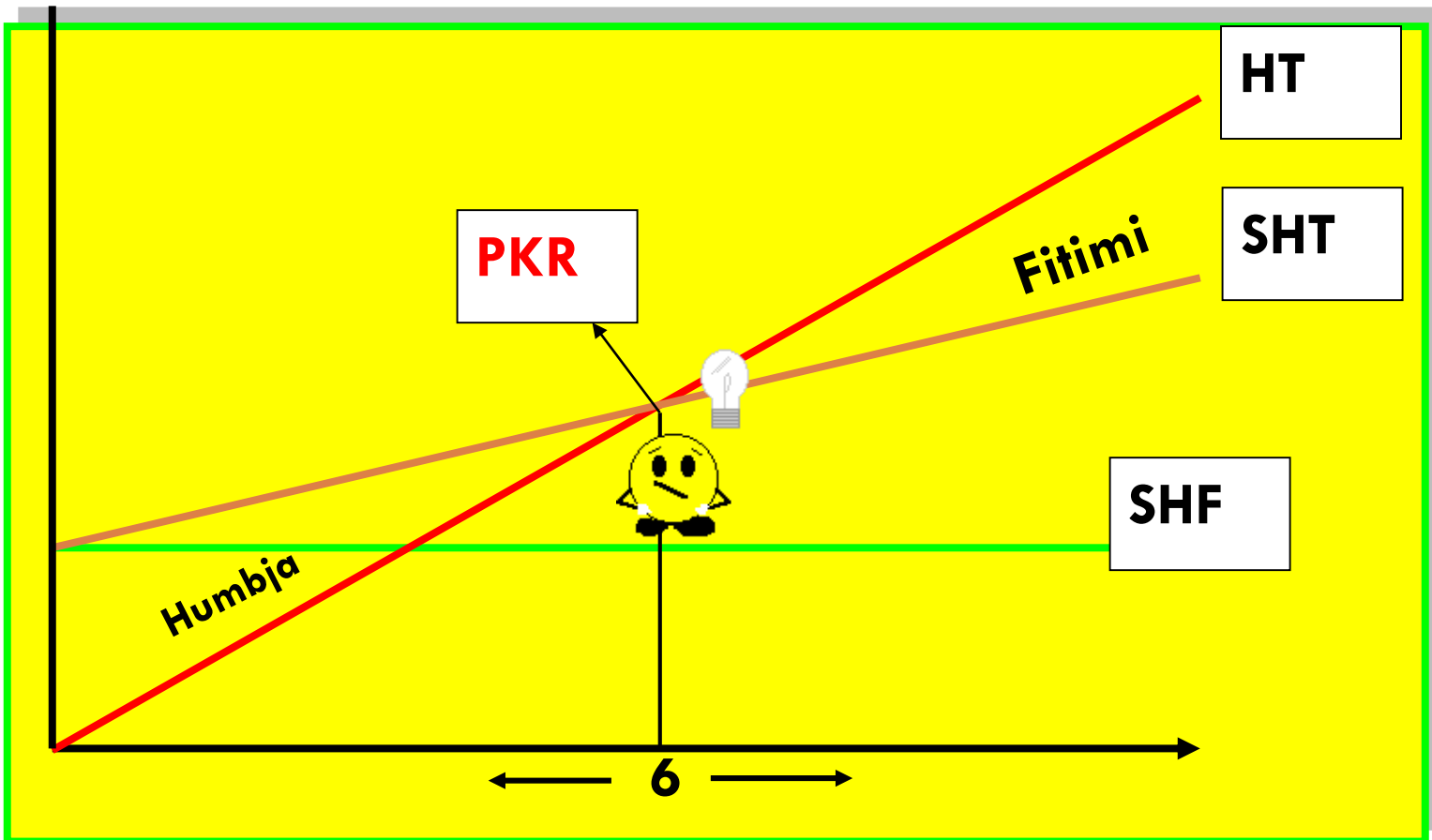
$$\text{Shmf} = \text{SHF}/\text{Q}$$

$$\text{Shmv} = \text{SHV}/\text{Q}$$

$$\text{Shmgj} = \text{SHGJ}/\text{Q}$$

Metoda e pikës kritike

Prezentimi grafik i PKR

Eshte përcaktimi i pikës kritike bazohet në ndarjen e shpenzimeve në dy grupe: fikse dhe variable

2. Metoda II e formimit te cmimit **PKR=SHF/ÇSH-SHMV**

Raporti ndermjet PKR, te hyres, kerkese dhe rezultatit financiar.

Cmimi per nje product	Kerkesa sipas cmimit per njesi	E hyra	PKR	Shpenzimet Totale	Rezultati financiar
80	8	640	10	700	- 60
100	7	700	6	650	50
150	5	750	3	550	200
200	2	400	2	400	0

* Verejtje: Shpenzimet fikse = 300euro, shmv= 50 euro

Pyetje: Tregoni se me cilin cmimi ndermarrja ka llogari me te mire financiare qe t'i shese produktet e veta ne treg?

Detyrë

$$\text{PKR} = \text{SHF} / \text{ÇSH-SHMV}$$

Cmimi per nje product	Kerkesa sipas cmimit per njesi	E hyra	PKR	Shpenzimet Totale	Rezultati financiar
150	20				
200	10				

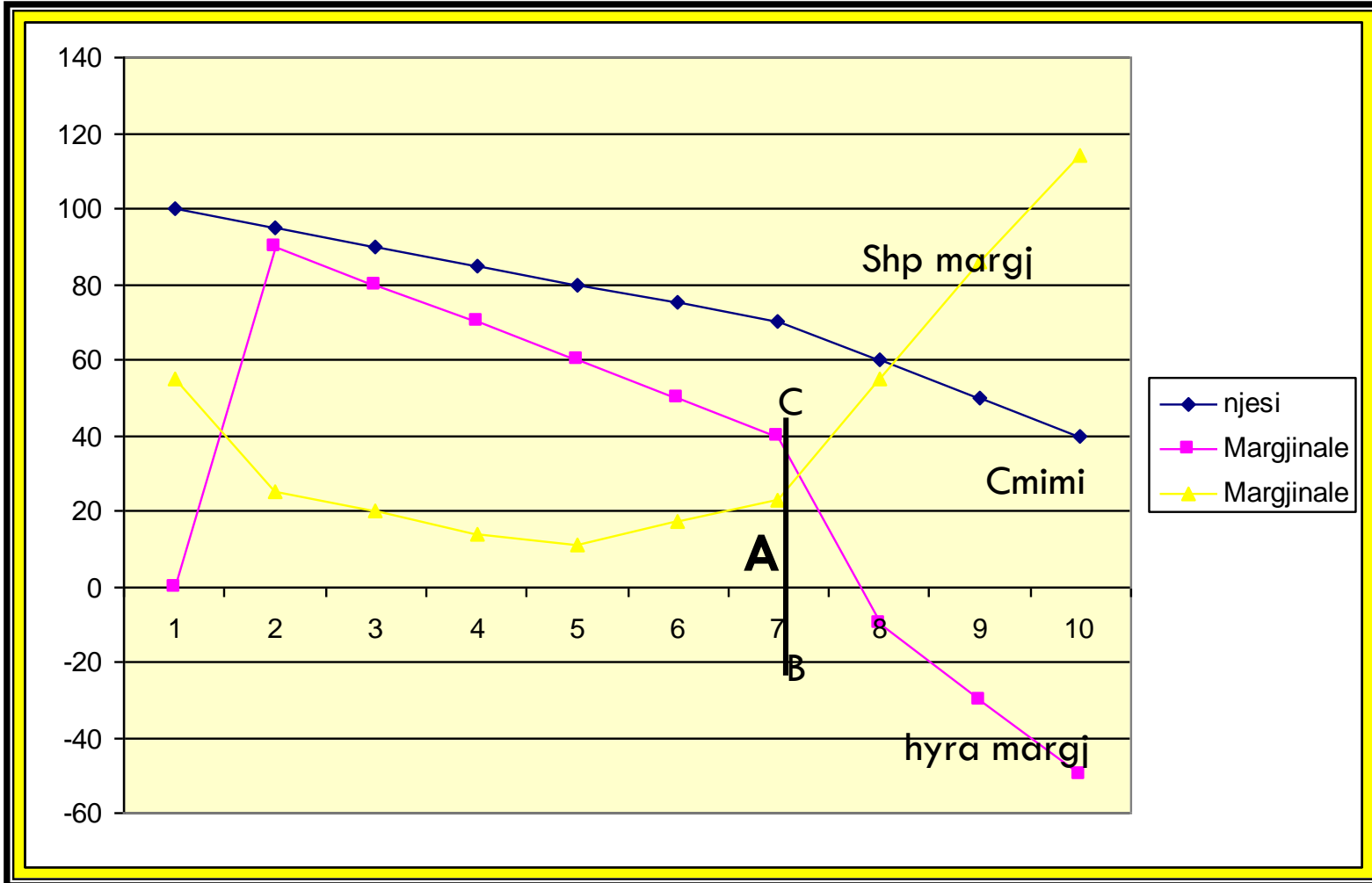
Shenime:

Shpenzimet mesatare variabile jane 50 njesi

Shpenzimet fikse : 300 njesi

Pyetje: Tregoni se me cilin cmim ndermarrja ka leverdi me te mire ekonomike te shese produktet e veta ne treg?

Metoda III – Çmimi i bazuar në baraspeshën midis ofertës dhe kërkesës

PERZGJEDHJA E METODËS SË ÇMIMIT

➔ Metoda e marzhit (mark up)

- ▶ Metoda elementare e caktimit të çmimit është shtimi i marzhës në koston e prodhimit
- ▶ Shembuj të tillë përdorin ndërmarrjet e ndërtimit, avokatët, kontabilistët, etj
- ▶ Shembull: Nëse kosto variabile e prodhimit të tosterëve është 10 Euro për njësi, kostot fikse 300,000 Euro dhe parashikimi i njësive të shitura është 50,000, **atëherë kosto për njësi do të jetë 16 Euro**

Formula: $\text{Kosto për njësi} = KV + KF / \text{Njësiti e parashikuara}$

- ▶ Nëse dëshirojmë të fitojmë 20% nga shitjet, çmimi i një tosteri duhet të jetë = $\text{kosto për njësi} / (1 - \text{kthimi i dëshiruar nga shitjet})$

$$= 16 / 1 - 0.2$$

$$= 20 \text{ Euro}$$

PERZGJEDHJA E METODËS SË ÇMIMIT

➔ Çmimi në bazë të kthimit të synuar

Me anë të kësaj metode, ndërmarrja përcakton çmimin i cili do të gjeneronte kthimin e dëshiruar nga investimet (ROI)

- ▶ Kjo metodë përdoret nga General Motors e cila cakton çmimet e veturave të saj duke përlogaritur ROI prej 15-20%
- ▶ Shembull: Nëse në prodhimin e tosterëve kemi investuar 1,000,000 Euro dhe dëshirojmë të kemi 30% kthim të investimit (ROI), atëherë kemi:

Çmimi i kthimit të synuar = Kosto për njësi + kthimi i dëshiruar x kapitali i investuar / njësité e parashikuara

$$= 16 + 0.3 \times 1,000,000 / 50,000$$

$$= 22 \text{ Euro}$$

PERZGJEDHJA E METODËS SË ÇMIMIT

➔ Shembull: Çmimi në bazë të kthimit të synuar

- ▶ Nëse keni një argjendari dhe prodhoni bylyzyk dhe do të dëshironit t'i fitoni 7,000 euro në mënyrë që t'i mbuloni shpenzimet e studimeve, sa do t'ju duhej të kërkonit për secilin bylyzyk?
- ▶ Pasi që profiti varet nga të ardhurat dhe kosto, juve do t'ju duhej të dinit kostot dhe më pas të parashikonit numrin e njësisve për të shitur
- ▶ Të parashikojmë që në bazë të shitjeve nga vitit i kaluar, ju parashihni të shitni 1,000 bylyzykë.
- ▶ Kosto e prodhimit të një bylyzyku kushton 22 Euro, përderisa kostot tuaja fikse janë 26,000 euro. Qëllimi juaj është ti fitoni 7,000 euro
- ▶ Si do të kalkuloni çmimin për bylyzyk?

PËRZGJEDHJA E METODËS SË ÇMIMIT

ZGJIDHJA E PROPOZUAR

- ➔ Shembull: Çmimi në bazë të kthimit të synuar (target-return pricing)

Profiti = të ardhurat – kostot totale

= (bylyzyk të shitur x çmimi për bylyzyk) –

[(kosto për bylyzyk x bylyzyk të shitur) + shp. Fikse]

Ekuacioni i zgjidhjes së çmimit për bylyzyk rrjedh:

Çmimi për bylyzyk = $\frac{\text{Profiti} + [(\text{kosto për bylyzyk} \times \text{bylyzyk të shitur}) + \text{shp. Fikse}]}{\text{bylyzyk të shitur}}$

= 7,000 + [(22 x 1,000) + 26,000] / 1,000

= 7,000 + 48,000 / 1,000

= 55 euro për bylyzyk

PERZGJEDHJA E METODËS SË ÇMIMIT

➔ Çmimi në bazë të vlerës së përceptuar

- ▶ Numër i madh i ndërmarrjeve bazojnë çmimet e tyre në perceptimin e konsumatorit për vlerën e ofertës së tyre
- ▶ Për livrimin e vlerës së propozuar, ndërmarrjet përdorin elementet e marketingut miks siç është reklamimi për të komunikuar dhe theksuar vlerën e përceptuar në mendjen e konsumatorit
- ▶ Vlera e perceptuar përbëhet prej disa faktorëve:
  - Fotografia që blerësi ka për performancën e produktit
  - Kanalet e shpërndarjes
  - Garancia për kualitetin
  - Mbështetja për konsumatorin dhe
  - Tiparet tjera më të buta (reputacioni i furnitorit dhe besueshmëria)

PERZGJEDHJA E METODËS SË ÇMIMIT

➔ Çmimi në bazë të vlerës së perceptuar

- ▶ Për më tepër, secili konsumatorë potencial i peshon ndryshe këta faktorë e që rezultojnë me konsumatorë të cilët blejnë për shkak të çmimit, vlerës apo janë blerës lojal.
- ▶ Varësisht prej llojit të konsumatorit, ndërmarrjet duhet të kenë strategji të ndryshme
- ▶ Për konsumatorët që blejnë sipas çmimit, konsumatorët duhet të ofrojnë produkte me karakteristika minimale dhe shërbime të kufizuara
- ▶ Për konsumatorët që blejnë për shkak të vlerës, konsumatorët duhet të gjejnë vlera të reja dhe ti afirmojnë këto vlera të reja
- ▶ Për konsumatorët lojal, konsumatorët duhet të investojnë në ndërtimin e marrëdhënieve dhe partneritet me konsumatorë
- ▶ Qelës i caktimit të çmimit në bazë të vlerës së perceptuar është livrimi i më shumë vlere sesa konkurrenca dhe ti demonstrohet kjo vlerë blerësve potencial

PERZGJEDHJA E METODËS SË ÇMIMIT

➔ Çmimi i bazuar në treg (going-rate pricing)

- ▶ Në industritë oligopole ku shitet çeliku, letra apo plehrat, ndërmarrjet kanë çmime të njëjta
- ▶ Ndërmarrjet më të vogla përcjellin liderin, sa herë që ata ndryshojnë çmimet, ndryshojnë çmimet edhe ndërmarrjet më të vogla
- ▶ Sa herë që kostot llogariten me vështirësi apo reagimi i konkurrencës është i paqartë, atëherë përdoren çmimet e bazuara në treg

PERZGJEDHJA E METODËS SË ÇMIMIT

➔ Çmimi i bazuar në ankande

- ▶ Bëhet më i popullarizuar me rritjen e përdorimit të internetit
- ▶ Qëllimi kryesor i përdorimit të kësaj metode është lirimi nga mallrat e tepërta apo të përdorura dhe
- ▶ Qëllim tjetër është blerja e produkteve dhe shërbimeve me çmime më të lira
- ▶ Rasti i Sainsbury's Supermarketeve
- ▶ Dallojmë ankandet e hapura dhe të mbyllura

HAPAT E POLITIKËS SË ÇMIMIT

1. Përzgjedhja e objektives së politikës së çmimeve

2. Përcaktimi i kërkesës

3. Parashikimi i kostove

4. Analiza e kostove të konkurrencës, çmimeve dhe ofertës

5. Përzgjedhja e metodës së çmimit

6. Caktimi i çmimit final

CAKTIMI I ÇMIMIT FINAL

➔ Në caktimin e çmimit final, ndërmarrjet duhet të marrin parasysh:

- ▶ Ndikimin e aktiviteteve tjera të marketingut (çmimi final duhet të marrë parasysh kualitetin e markës dhe reklamimit në krahasim me konkurrencën. Hulumtimi i Farris and Reibstein)
- ▶ Politikave të ndërmarrjes për vendosjen e çmimeve
- ▶ Çmimeve të bazuara në ndarjen e rrezikut apo përfitimeve (Baxter për Columbia HCA) dhe
- ▶ Ndikimit të çmimit në palët tjera (konkurrenca, furnitorët, qeveria, ligjet. P.sh. Shitësve nuk u lejohej të flasin me konkurrencën në caktimin e çmimeve si dhe nuk u lejohej të përdorin çmime mashtruese si

Çmimi i rregullt 24.50

Tani vetëm 14.50

INICIMI DHE REAGIMI NDAJ NDRYSHIMEVE TË ÇMIMIT

➔ Inicimi i zbritjeve të çmimit:

- ▶ Në inicimin e zbritjes së çmimit, ndërmarrja rrezikon ti hyj luftës së çmimeve
- ▶ Ndërmarrjet nganjëherë ulin çmimet për të dominuar tregun përmes kostove më të ulëta
- ▶ Gjatë zbritjes së çmimeve, ndërmarrjet mund të ballafaqohen me këto 3 kurthe:

Produkte më të lira
= kualitet më të ulët

Çmimi më i lirë mund
të siguroj
pjesëmarrje në treg,
por jo edhe lojalitet
të konsumatorit

Konkurrenca mund ti
ul çmimet dhe të
mbetet më gjatë në
treg për shkak të
rezervave likuide

INICIMI DHE REAGIMI NDAJ NDRYSHIMEVE TË ÇMIMIT

Inicimi i rritjes së çmimit:

- ▶ Rritje e sukseshme e çmimit, mund të sjell rritje të madhe të profitit
- ▶ P.sh. Nëse marxhina e profitit të një kompanie është 3% nga shitja, 1% rritje e çmimit do të rrisë profitin për 33% nëse vëllimi i shitjeve nuk bie
- ▶ Në shumë raste, ndërmarrjet ngrisin çmimet për të mbajtur profitet në rastin e rritjes së kostove apo inflacionit
- ▶ Faktor tjetër i rritjes së çmimit është kërkesa e shtuar
- ▶ *Marketuesit* në rastet e rritjes së çmimeve, duhet të vendosin nëse do të rrisin çmimin përnjëherë, apo proporcionalisht (konsumatorët preferojnë këtë të fundit)

INICIMI DHE REAGIMI NDAJ NDRYSHIMEVE TË ÇMIMIT

Reagimet ndaj ndryshimeve të çmimit:

- ▶ Çfarëdo ndryshimi i çmimit mund të provokoj reagimin e konsumatorëve të cilët shpeshherë sfidojnë motivin e rritjes së çmimit
- ▶ Zbritjen e çmimit, konsumatorët e kuptojnë si zëvendësim të produktit me një model më të ri, produkti nuk funksionon si duhet apo nuk shitet si duhet, ndërmarrja nuk qëndron mirë
- ▶ Rritja e çmimit mund të sugjerojë që produkti ka vlerë të madhe
- ▶ Konkurruesit sigurisht se do të reagojnë ndaj ndryshimeve të çmimit edhe pse parashikimi i reagimeve është i komplikuar pasi që secili konkurrues mund të ketë interpretim të ndryshëm

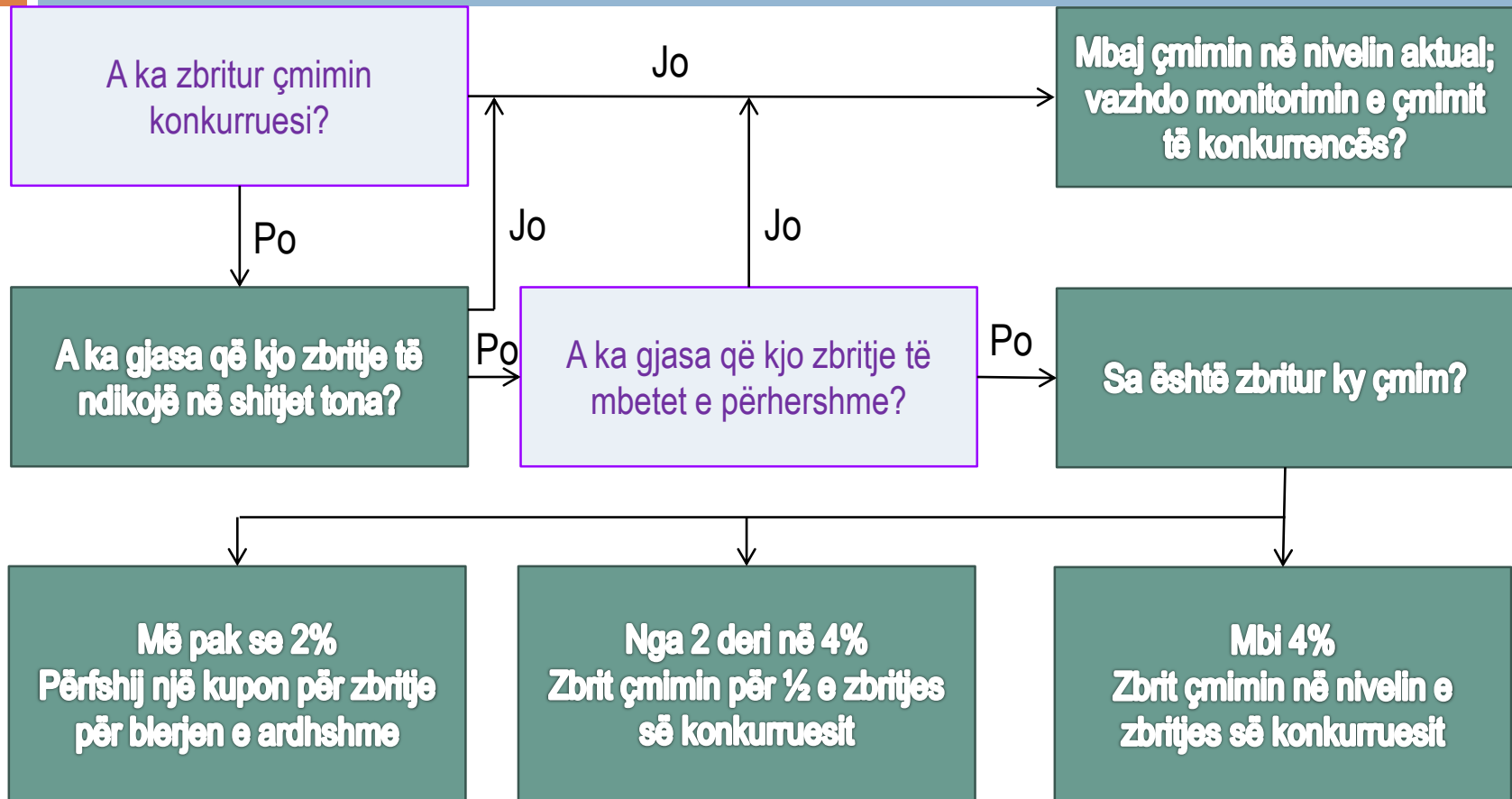
INICIMI DHE REAGIMI NDAJ NDRYSHIMEVE TË ÇMIMIT

Përgjigjet ndaj ndryshimeve të çmimit nga konkurrenca:

- ▶ Nëse produkti është homogjen, ndërmarrja duhet të gjejë metoda për të përmirësuar produktin e saj global, nëse jo, të zbres çmimin
- ▶ Në tregjet heterogjene, ndërmarrja ka më tepër hapësirë për të analizuar ndryshimet në çmime
- ▶ Liderët e tregjeve shpesh ballafaqohen nga ndërmarrjet më të vogla të cilat ulin çmimet për të siguruar pjesëmarrje më të madhe në treg (AMD vs Intel)
- ▶ Liderët e tregut mund të përgjigjen përmes mbajtjes së çmimit të njëjtë dhe profitit; mbajtjes së çmimit dhe shtimit të vlerës; zvogëlimit të çmimit; rritjes së çmimit dhe përmirësimit të kualitetit; dhe lancimit të një linje me çmime të ultë

INICIMI DHE REAGIMI NDAJ NDRYSHIMEVE TË ÇMIMIT

Shembull i programit të reagimit ndaj ndryshimit në çmim të konkurrencës:

Ndikimi i vëllimit të prodhimit në lëvizjen e shpenzimeve

43

Varësisht nga lëvizja e tyre në raport me vëllimin e prodhimit dhe të shitjes dallojmë këto lloje të shpenzimeve:

- Shpenzimet fikse (ShF)
- Shpenzimet variabile (SHN)
- Shpenzimet e gjithëmbarshme (ShGj)
- Shpenzimet marginale (ShMr)
- Shpenzimet mesatare fikse (ShMF)
- Shpenzimet mesatare variabile (ShMV)
- Shpenzimet mesatare të gjithëmbarshme (ShMGJ)

TË DHËNAT E NEVOJSHME PËR PËRLLOGARITJEN E PIKËS KRITIKE TË RENTABILITETIT

44

Çmimi per NJE Produkt	Sh.Varia per NJE Produkt	Shpenz. e gjithembarshme fikse	Pika kritike e rentabilitetit
80	50	300	10
100	50	300	6
150	50	300	3
200	50		2

RAPORTI MIDIS SHPENZIMEVE, KËRKESËS TË HYRËS DHE PKR DHE REZULTATIT AFARIST

45

Çmimi per nje produkt	Kerkesa sipas çmimit per njesi	E hyra	Pika kritike e rentabilitetit	Shpenz. Gjithmb.per produktet e shitura	Rezultati afarist
1	2	$3 = (1 \times 2)$	4	5	$6 = (3 - 5)$
80	8	640	10	700	-60
100	7	700	6	650	50
150	5	750	3	550	200
200	2	400	2	400	0

Shpenzimet mesatare variabile = 50 Euro,
Shpenzimet Fikse = 50 Euro

Nje ndermarrje, e cila ka shpenzimet fikse 400€ dhe shpenzimet e ndryshueshme 30 €, ka hulumtuar tregun per nje product dhe ka parashikuar si ndikon çmimi ne kerkesen per produktet e saja. Te dhenat jane dhene ne tabelen e meposhtme:

Çmimi per nje produkt	Kerkesa sipas çmimit per njesi	E hyra	Pika kritike e rentabilitetit	Shpenz. Gjithmb.per produktet e shitura	Rezultati afarist
1	2	3 = (1x2)	4	5	6= (3-5)
80	9	720	8	670	50
100	7	700	5,7	610	90
150	6	900	3,3	580	320
200	4	800	2,35	520	280

$$Pkr = \frac{Shf}{(\zeta sh - Shv)} =$$

$$\Delta Sh = Shf + (kerkesa \text{ per njesi} \times Shv) =$$

$$RA = E \text{ hyra} - ShT$$

Ndikimi nivelit të çmimeve në fitim të ndërmarrjes

47

Sasia e shitur	Çmimi	E hyra e gjithmb	E hyra margjin.	Shpenz margjina	Shp.mesat te gjithmb	Rezultati financiar
1	2	$3 = (1 \times 2)$	4	5	6	$7 = (2 - 6)$
1	100	10	-	55	355,00	-255,00
2	95	190	90	25	190,00	-95,00
3	90	270	80	20	133,33	-43,30
4	85	340	70	14	103,50	-18,50
5	80	400	60	11	85,00	-5,00
6	75	450	50	17	73,60	1,30
7	70	490	40	23	66,40	3,60
8	60	480	-10	55	65,00	-5,00
9	50	450	-30	86	67,30	17,30
10	40	400	-50	114	72,00	-32,00

Çmimi si faktor i konkurrencës dhe konkurrenca jashtë fushës së çmimeve

48

- Me strategji të çmimeve, organizata gjithnjë mund të forcojë pozitën e vet konkurruese në treg
- Në kushtet e kërkesës së ultë në tregut—çmimi luan rol qenësor
- Në kushtet e tregut me ofertë të pasur dhe dinamike, aftësia konkurruese e ndërmarrjes varet edhe nga një varg aktivitësh tjera.

Konkurrenca në fushën e çmimeve

49

Gjatë ndryshimit të çmimeve të produkteve aktualizohet reagimi i :

- konsumatorëve,
- ndërmjetësuesve
- konkurrencës

Konkurrenca jashtë fushës së çmimeve

50

- Organizata mund ta përmirësojë pozitën e saj konkurruese në treg me aktivitete tjera
  - Diferencimin e produktit dhe të ambalazhit.
  - Shërbimet shitëse
  - Stimulimi i rrjetit të distribucionit
  - Nxitja e shitjes

Strategjia e çmimeve nëpër faza të ndryshme të ciklit jetësor të produkteve

51

Pozita konkurruese e produktit varet nga pozita e tij në ciklin jetësor

- Produktet që gjenden në fazën e rritjes dhe të pjekurisë kanë një intensitet të kërkesës në rritje
- Produktet që gjenden në fazën e ngopjes dhe të degjenerimit vazhdimisht kanë problem ta gjejnë konsumatorin.
- Strategjia e çmimit duhet përshtatë fazës së ciklit jetësor të produktit

Strategjia e çmimeve në fazat e hershme të ciklit jetësor të produktit në treg

52

Në fazat e hershme të ciklit jetësor ekzistojnë dy alternativa strategjike:

- Strategjia e çmimeve të larta, si mënyrë për shfrytëzimin e intensitetit të lartë të kërkesës në treg
- Strategjia e çmimeve të ulëta për të depërtuar shpejt te një numër i madh konsumatorësh.

Strategjia e çmimeve e vonshme të ciklit jetësor të produktit në treg

53

Kur arrin produkti fundin në ciklit e tij jetësor?

Ndër shenjat më të shpeshta janë këto:

- ▣ Dobësohet preferenca e konsumatorëve në favor të produkteve të prodhuesve të njohur
- ▣ Produktet e organizatës nuk kanë mundësi të dallohen në asnjë mënyrë nga produktet tjera.
- ▣ Tregu është i ngopur me këto produkte
- ▣ Stabilizohen metodat e prodhimit
- ▣ Organizata duhet të përdorë vetëm politikën aktive të çmimeve (çmimet e ulëta)

Strategjia e çmimeve në varësi nga kushtet e shitje

54

- Strategjia e ndryshimit të çmimeve në varësi nga rastet konkrete, quhet diferencimi i çmimeve.
- Diferencimi i çmimeve realizohet nëpërmjet
  - ▣ Rabatit (sasisë së çdo porosie dhe grumbullues—komulativ—sasisë gjatë një periudhe të caktuar)
  - ▣ Formimit të çmimeve për ankande dhe barna, dhe caktimit të çmimeve psikologjike.